

Referat fra møde i Binævnet den 25. oktober 2017

- Deltagere: *Formand* Peter Esbjerg (KU, Science)
Birte Boelt (Aarhus Universitet)
Tove Steenberg (Aarhus Universitet)
Knud Graaskov (Danmarks Biavlerforening)
Hanne Marie Pedersen (Danske Biavlernes Landsforening)
Christian M. Petersen (Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere)
Torben Strømgaard Hansen (Erhvervsbiavlere)
Asger Søgaard Jørgensen (Danmarks Naturfredningsforening)
Barthold Feidenhans¹ (Landbrug og Fødevarer, Seges)
Under punkt 6 deltog Rolf Theuerkauf (Danmarks Biavlerforening)
Sekretariat: Per Kryger (AU);
Landbrugsstyrelsen: Kim Holm Boesen og Birgitte Lund (referent);
under punkt 4 deltog Trine Fønnesbæk Fritzboøger og Olga Pedersen.
- Afbud fra: Kristian Møller (Dronningeavlforeningen af 1921)
Thomas Holst (Landbrug & Fødevarer, Frøsektionen)
Stig Møllergaard (FVST)
Hans Erik Svart (Miljøstyrelsen).

Punkt 1. Velkommen

Formanden bød velkommen, og deltagerne præsenterede sig.

Punkt 2. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt som følger:

1. Velkommen
2. Godkendelse af dagsorden
3. Meddelelser
 - a. Formanden:
 - b. Landbrugsstyrelsen (LBST)
 - c. Fødevarestyrelsen (FVST)
 - d. Aarhus Universitet (AU)
 - e. Organisationerne
4. Proces omkring næste programperiode for det EU-støttede nationale biavlprogram
5. Økologisk biavl

6. Fund af fremmedstoffer i honning. Redegørelse ved Rolf Theuerkauf, Danmarks Biavlerforening
7. Honningforfalskning – Hvad bliver der gjort fra dansk side for at afsløre dette?
(med forbehold for at FVST kan deltage)
8. Bi-forgiftningsskader – hvilke test bliver udført og testes der på bilarver?
9. Erstatningsmuligheder ved bi-forgiftning og honningforurening
10. Faktaark om biskadegørere
11. Bestøvningsportal
12. Eventuelt
13. Næste møde

Punkt 3. Meddelelser

- a. Formanden:
Formanden orienterede om forskningsaktivitet vedrørende de systemiske pesticider neonicotinoider.
- b. Landbrugsstyrelsen:
Landbrugsstyrelsen og Fiskeristyrelsen er pt. i proces omkring bodeling efter ressortomlægning af fiskeriområdet, som er overgået til Udenrigsministeriet.
Renparringsområder
15 af de nuværende godkendte renparringsområder står til at skulle fornyes. Processen er i gang.
Påbud og indgreb i bigård: Der blev orienteret om, at styrelsen efter vurdering fra Offentlig Bisygdomsbekæmpelse har anset det for nødvendigt at rydde op i en bigård pga. gentagne år med konstatering af ondartet bipest, og at bigården derfor udgjorde en smitterisiko. Der er nu ryddet op i den pågældende bigård.
- c. Fødevarestyrelsen:
Udgik, da Fødevarestyrelsen ikke deltog i mødet.
- d. Aarhus Universitet,
Fra Offentlig Bisygdomsbekæmpelse blev der informeret om:
Kyndig biavler: Kurser i uddannelse og efteruddannelse
Uddannelse som kyndig biavler:
 - Den 10. januar – 12. januar 2018 bliver der afholdt kursus i uddannelse for nye kyndige biavlere på Forskningscenter Foulum i Jylland. Organisationerne blev opfordret til at brede budskabet, da der indtil videre kun er få tilmeldte til uddannelsen i Jylland.
Tilmelding kan ske via linket:
<https://djfextranet.agrsci.dk/sites/biforskning/offentligt/Sider/Bisygdmskursus.aspx>*Efteruddannelse af kyndige biavlere:*
 - Den 28. oktober 2017 bliver der afholdt efteruddannelseskursus på Forskningscenter Foulum i Jylland.
 - Den 25. november 2017 bliver der afholdt efteruddannelseskursus på Forskningscenter Flakkebjerg på Sjælland.
- e. Organisationerne:
Danmarks Biavlerforening (DBF) oplyste vedrørende:
Apimondia kongres: DBF, Wonderful Copenhagen og en lang række interessenter indenfor biavl har samarbejdet for at tiltrække verdenskongressen APIMONDIA til Danmark 2021. Det lykkedes dog desværre ikke for Danmark, som blev slået af Rusland.
Vintertab 2016/2017: DBF har i år udsendt en pressemeddelelse med oplysning om vinter bitabsundersøgelsen for 2016/2017, som viste et bitab på 19,7 %.
Forladte bigårde: DBF opfordrede myndighederne til at følge op på 'kedelige sager' og nævnte i den forbindelse forladte og forfaldne bigårde.

Punkt 4. Proces omkring næste programperiode for det EU-støttede nationale biavlprogram

Enheden i styrelsen, der designer støtteordninger, orienterede om processen omkring næste periode for det EU-støttede nationale biavlprogram 2020 – 2022. På nuværende tidspunkt er der brug for at inddrage Binævnet til at give input til styrelsens videre arbejde med at definere de endelige prioriteringskriterier. Prioriteringskriterierne vil udgøre grundlaget for, hvilke projekter der bliver udvalgt til at få støtte i perioden 2020- 2022. Styrelsen har inviteret medlemmerne af Binævnet til en workshop, hvor de kan komme med input til prioriteringskriterierne. Workshopen vil blive forsøgt afholdt medio november 2017 af hensyn til udarbejdelsen af bekendtgørelsen, hvori prioriteringskriterierne skal indgå. Bekendtgørelsen skal træde i kraft 1. juli 2018.

Det blev besluttet, at:

- Styrelsen inviterer Binavnets medlemmer til at deltage i workshop medio november. Styrelsen skal have en tilbagemelding på, hvem der vil deltage senest den 1. november 2017. Derefter vil styrelsen udsende en dato for workshopen.

Punkt 5. Økologisk biavl

Styrelsen kunne ikke oplyse noget i denne sag, da den ligger i departementet.

Punkt 6. Fund af fremmedstoffer i honning. Redegørelse ved Rolf Theuerkauf, Danmarks Biavlerforening

Danmarks Biavlerforening har i 2016 og 2017 indsamlet honninger og ladet dem analysere for forekomst af fremmedstoffer. I 2016 blev indsamlingen målrettet 1) rapshonninger (for at klarlægge, hvorvidt plantebeskyttelsesmidler fra rapsdyrkingen kunne genfindes i honning), 2) honninger fra områder med korn dyrkning (for at klarlægge, hvorvidt anvendelsen af glyphosat kort før kornhøst kan spores i honning) og 3) sensommerhonninger fra arealer med engbrandbæger (for at klarlægge, hvorvidt pyrrolizidin alkaloider fra engbrandbæger ender i honningen). Indsamlingen i 2016 havde med andre ord fokus på honninger, hvor der kunne være en risiko for at finde fremmedstoffer. I 2017 havde indsamlingen ikke samme fokus. I 2017 er anvendt en screeningsmetode.

Pyrrolizidin alkaloider (PA): I 2016 blev 20 honninger undersøgt for indhold af PA, hvoraf der i syv af disse blev ikke fundet spor af PA. Mængden af PA var dog lav, og i intet tilfælde blev der fundet overskridelse af EFSA's foreslåede grænseværdi på 21 µg PA/kg i en portion på 20 gram honning. I 2017 blev 24 honninger undersøgt og i 13 blev der ikke fundet spor af PA. En enkelt honning havde et højt indhold, men lå under den foreslåede grænseværdi. De resterende ti honninger indeholdt meget små mængder PA.

Glyphosat: I 2016 blev 19 honninger undersøgt for rester af glyphosat. 11 honninger indeholdt ingen rester af glyphosat, mens der i otte tilfælde blev fundet rester, hvoraf én enkelt honning overskred grænseværdien. De nærmere årsager er ikke klarlagt, men afdrift kan være årsagen.

I 2017 blev 24 honninger undersøgt og i ingen af disse blev der fundet rester af glyphosat.

Plantebeskyttelsesmidler fra rapsdyrking: I 2016 blev 15 honninger undersøgt, og i nogle blev påvist rester af svampemidler og/eller insektmidler. I intet tilfælde blev der fundet overskridelse af grænseværdierne.

I 2017 blev 24 honninger undersøgt, og i otte tilfælde blev der ikke fundet rester. I syv tilfælde blev der fundet clopyralid over grænseværdien. Den hyppige forekomst af clopyralid kan muligvis tilskrives ulovlig anvendelse af midlet Matrigon, idet Matrigon ikke må anvendes senere end rapsens vækststadium 55. Der er iværksat en omfattende handlingsplan, som skal sikre, at clopyralid ikke fremover havner i honning.

Punkt 7. Honningforfalskning – Hvad bliver der gjort fra dansk side for at afsløre dette? (med forbehold for at FVST kan deltage)

Fødevarestyrelsen var ikke repræsenteret på mødet.

Punkt 8. Bi-forgiftningsskader – hvilke test bliver udført og testes der på bilarver?

Offentlig Bisygdomsbekæmpelse oplyste, at der ikke er modtaget prøver til undersøgelse i forbindelse med biforgiftningsskader. Men det blev oplyst, at der vil blive foretaget kemiske analyser i forbindelse med undersøgelse for insektmidler.

Punkt 9. Erstatningsmuligheder ved bi-forgiftning og honningforurening

Styrelsen oplyste, at sager i forbindelse med bi-forgiftning vil blive behandlet, som det er beskrevet i Bekendtgørelse nr. 281 fra 2008 om voldgift ved forgiftning af honningbier. Biavlsorganisationerne oplyste dog, at de udpegede medlemmer af Voldgiftsnævnet for forgiftning af honningbier ikke var tilstrækkelig oplyste om deres rolle som voldgiftsmand repræsenterende henholdsvis den biavlsskyndige eller den planteavlsskyndige. Udnævnelsen gælder frem til 31. december 2018.

Biavlsorganisationerne fremførte dog, at det er svært og kan blive bekosteligt for en biavler at løfte bevisbyrden i forbindelse med en eventuel bi-forgiftningssag.

Vedrørende honningforurening blev det oplyst, at det ikke er noget styrelsen kan gå ind i.

Danmarks Biavlerforening tilkendegav, at sådanne sager er beklagelige og ubehagelige for biavlerne.

Det blev besluttet, at:

- Styrelsen vil tage kontakt til alle medlemmer og suppleanter i Voldgiftsnævnet for at oplyse og minde om deres hverv som voldgiftsmand eller suppleant.

Punkt 10. Faktaark om biskadegørere

Styrelsen præsenterede et udkast til faktaark udarbejdet af Offentlig Bisygdomsbekæmpelse og på styrelsen faktaark. De færdige faktaark vil blive lagt ud på styrelsens hjemmeside, hvorfra det er muligt at linke til dem og de vil blive sendt ud til Binævnet.

Punkt 11. Bestøvningsportal

Styrelsen orienterede om, at der den 6. oktober var holdt et møde i Nyropsgade, hvor alle biavlsorganisationer og Landbrug og Fødevarer var inviteret for at aftale arbejdet omkring videreudvikling af en bestøvningsportal. Danmarks Biavlerforening fik til opgave at tage opgaven videre ved at udarbejde et forslag til projektbeskrivelse.

Punkt 12. Eventuelt

Danmarks Biavlerforening beklagede, at Fødevestyrelsen ikke har deltaget i Binævnets seneste møder.

Binævnet finder det påfaldende og upassende, at Fødevestyrelsen har meldt afbud til de sidste par møder i nævnet.

Landbrugsstyrelsen bakkede op om tilmelding til Offentlig Bisygdomsbekæmpelses uddannelse og efteruddannelseskursus for kyndige biavler, som nu også bliver afholdt ved Forskningscenter Foulum i Jylland.

Formanden Peter Esbjerg: Formanden tog ordet og oplyste, at han med øjeblikkelig virkning og af personlige årsager ønsker at fratræde sin rolle som formand for Binævnet. Peter Esbjerg tilkendegav at han fortsat ville være åben for at blive inddraget i debatten omkring bierne.

Herefter takkede bl.a. Danmarks Biavlerforening for Peter Esbjergs indsats og det blev sagt: "Du har gjort det rigtig godt og det kan vi være glade for".

Landbrugsstyrelsen beklagede formandens fratrædelse. Det blev understreget, at Peter Esbjerg er blevet betragtet som en dygtig formand, altid med bolden i centrum. Der blev takket fra sekretariatet for et godt og konstruktivt samarbejde, som vil blive savnet.

Punkt 13. Næste møde

Næste møde er **foreløbigt** aftalt til onsdag den 7. februar 2018.